

90 straipsnis. Mokėtinos į biudžetą PVM sumos sumokėjimas

1. Už mokestinį laikotarpį mokėtina į biudžetą PVM suma, apskaičiuota šio Įstatymo 89 straipsnyje nustatyta tvarka, privalo būti sumokėta į biudžetą ne vėliau kaip iki šio Įstatymo 85 straipsnyje nustatyto mokestinio laikotarpio PVM deklaracijos pateikimo termino pabaigos, o kai taikomos šio Įstatymo XII skyriaus penktojo, šeštojo ar septintojo skirsnio nuostatos, mokėtina į biudžetą PVM suma privalo būti sumokėta atitinkamai iki 115³, 115⁸ ar 115¹³ straipsnyje nustatyto mokestinio laikotarpio PVM deklaracijos pateikimo termino pabaigos.

Komentaras

1. PVM mokėtojas pagal PVM įstatymo 89 straipsnyje nustatytą tvarką (žr. **PVM įstatymo** 89 straipsnio komentarą) apskaičiavęs mokestinio laikotarpio (žr. **PVM įstatymo** 84 straipsnio komentarą) mokėtiną į biudžetą **PVM** sumą, privalo ją sumokėti ne vėliau kaip iki mokestinio laikotarpio PVM deklaracijos pateikimo termino paskutinės dienos, t. y. deklaracijos pateikimo ir sumokėjimo terminas sutampa. Kalendorinio mėnesio PVM deklaracijoje apskaičiuota PVM suma turi būti sumokėta į biudžetą ne vėliau kaip iki kito mėnesio 25 dienos.

2. Jeigu **juridinio asmens PVM mokėtojo mokestinis laikotarpis yra kalendorinis ketvirtis**, tai tokio mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje apskaičiuota mokėtina į biudžetą **PVM** suma turi būti sumokėta ne vėliau kaip iki kito ketvirčio pirmo mėnesio 25 dienos.

3. Jeigu **fizinio asmens PVM mokėtojo mokestinis laikotarpis yra kalendorinis pusmetis**, tai toks PVM mokėtojas, apskaičiavęs kalendorinio pusmečio mokėtiną į biudžetą PVM sumą, privalo sumokėti į biudžetą ne vėliau, kaip iki kito pusmečio pirmo mėnesio 25 dienos, t. y. kalendorinio pusmečio PVM deklaracija turi būti pateikta, o joje apskaičiuota į biudžetą mokėtina PVM suma turi būti sumokėta ne vėliau kaip iki kito pusmečio pirmo mėnesio 25 dienos.

4. Jeigu PVM mokėtojui mokesčių administratorius yra nustatęs kitokį mokestinį laikotarpį, tai tokio mokestinio laikotarpio PVM deklaracijoje apskaičiuota mokėtina į biudžetą PVM suma turi būti sumokėta ne vėliau kaip per 25 dienas nuo šio mokestinio laikotarpio pabaigos.

~~Jeigu Lietuvoje PVM mokėtoju yra įsiregistravęs asmuo, teikiantis paslaugas elektroniniu būdu, kurio mokestinis laikotarpis yra kalendorinis ketvirtis, tai toks PVM mokėtojas iki kito ketvirčio pirmo mėnesio 20 dienos privalo sumokėti PVM deklaracijoje nurodytą PVM sumą, apskaičiuotą už visas Europos Bendrijų teritorijoje elektroniniu būdu suteiktas paslaugas.~~

5. Tais atvejais, kai paskutinė termino diena tenka ne darbo ar oficialios šventės dienai, termino pabaigos diena laikoma po jos einanti darbo diena.

Pavyzdys

1 atvejis

Įmonė A savanoriškai nuo ~~2005-01-10~~ **2024-05-10** įsiregistravo PVM mokėtoja. Šios įmonės PVM mokestinis laikotarpis yra kalendorinis mėnuo. Todėl, kalendoriniam mėnesiui pasibaigus, iki kito mėnesio 25 dienos, įmonė privalo pateikti PVM deklaraciją ir sumokėti į biudžetą apskaičiuotą mokėtiną PVM sumą, t. y. už ~~2005~~ **2024** metų ~~sausio~~ **gegužės** mėnesio apskaičiuotą mokėtiną į biudžetą **PVM** sumą įmonė turi sumokėti iki ~~2005-02-25~~ **2024-06-25**. Paskutinė diena, per kurią įmonė ~~AVMI~~ turi pateikti PVM deklaraciją, yra ~~vasario~~ birželio 25 diena.

2 atvejis

Nuo ~~2004~~ **2024-01-01** įmonės B PVM mokestinis laikotarpis yra kalendorinis ~~pusmetis~~ **ketvirtis**. Pasibaigus pirmajam kalendoriniam ~~pusmečiui~~ **ketvirčiui** įmonė privalo iki ~~2004~~ **2024-04-25** pateikti PVM deklaraciją ir sumokėti ~~pusmečio~~ **ketvirčio** PVM deklaracijoje apskaičiuotą

mokėtiną į biudžetą PVM sumą. O pasibaigus 2004 2024 metų antrajam pusmečiui ketvirčiui - PVM deklaracijoje apskaičiuotą į biudžetą mokėtiną PVM sumą privalo sumokėti iki 2024-07-25. Paskutinė diena, per kurią PVM mokėtojai AVMITuri pateikti PVM deklaraciją, yra kito pusmečio ketvirčio pirmo mėnesio 25 diena.

2. Neteko galios 2015-12-10 įstatymu Nr. XII-2151 (nuo 2016-01-01).

Komentaras

Taikomas iki 2015-12-31

1. Pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-06-12 nutarimo Nr. 861 „Dėl Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo įgyvendinimo“ (Žin., 2002, Nr. 60-2429) 2.1 punkto nuostatas:

1.1 avansinius PVM mokėjimus moka PVM mokėtojai, kurių vidutinė mokestiniam laikotarpiui tenkanti mokėtina į biudžetą PVM suma per 3 kalendorinių iš eilės einančių mėnesių laikotarpį viršijo 100 000 litų.

— Reikia atkreipti dėmesį į tai, kad nuo 2003 m. sausio 1 d. įsigaliojus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gruodžio 20 d. nutarimui Nr. 2008 (Žin., 2002, Nr. 123-5566) PVM mokėtojai, gaunantys pajamas vien tik iš statybos, statybos ir montavimo darbų avansinius PVM mokėjimus moka, jeigu jų vidutinė mokestiniam laikotarpiui tenkanti mokėtina į biudžetą PVM suma per 3 kalendorinių iš eilės einančių mėnesių laikotarpį viršijo 200 000 litų.

— Nuo 2005-03-01, minėto nutarimo Nr. 861 2.1 punktas papildytas nuostata, kad PVM mokėtojai, jeigu jų pajamos iš žemės ūkio produkcijos tiekimo ir (arba) paslaugų teikimo praėjusiais kalendoriniais metais sudarė ne mažiau kaip 50 procentų visų pajamų, avansinius PVM mokėjimus moka, kai jų vidutinė mokestiniam laikotarpiui tenkanti mokėtina į biudžetą PVM suma per 3 kalendorinių paėiliui einančių mėnesių laikotarpį viršijo 200 000 litų.

1.2 Avansinių PVM mokėjimų nemoka:

- 1) — PVM mokėtojai, kurių mokestinis laikotarpis yra kalendorinis pusmetis;
- 2) — PVM mokėtojai, kurių mokestinis laikotarpis nurodytas PVM įstatymo 84 straipsnio 5 dalyje, t.y. kitoks mokestinis laikotarpis negu kalendorinis mėnuo;
- 3) — ekonominės veiklos nevykdantys asmenys, kurie PVM mokėtojais įregistruoti dėl PVM įstatymo 71⁺ straipsnyje nurodytų priežasčių (dėl prekių įsigijimo iš ES valstybių narių).

2. Jeigu nors vieną iš 3 kalendorinių iš eilės einančių mėnesių PVM mokėtojui susidarė grąžintina, o ne mokėtina PVM suma arba mokėtina (grąžintina) į biudžetą PVM suma yra lygi nuliui, tai PVM mokėtojui nėra prievolės mokėti avansinius PVM mokėjimus.

3. Avansiniai PVM mokėjimai į biudžetą mokami pradedant kitu kalendoriniu mėnesiu po to, kurį paaiškėjo, kad vidutinė mokestiniam laikotarpiui tenkanti mokėtina į biudžetą PVM suma per 3 kalendorinių paėiliui einančių mėnesių laikotarpį viršijo 100 000 (arba 200 000 litų) PVM mokėtojų, gaunančių pajamas vien tik iš statybos ir statybos montavimo darbų, bei PVM mokėtojų, kurių pajamos iš žemės ūkio produkcijos tiekimo (arba) paslaugų teikimo praėjusiais kalendoriniais metais sudarė ne mažiau kaip 50 procentų visų pajamų, atveju

4. Avansiniai PVM mokėjimai į biudžetą sumokami iki atitinkamo mėnesio 5, 13 ir 20 dienos.

5. Avansinių mokėjimų dydis ir mokėjimo tvarka yra nustatyti Lietuvos Respublikos finansų ministro (toliau - FM) 2002 m. liepos 1 d. įsakyme Nr. 211 „Dėl avansinių PVM mokėjimo terminų ir tvarkos“ (Žin., 2002, Nr. 69-2837, 2007, Nr. 23-905). Avansinių PVM mokėjimų dydis yra lygus 1/3 mokėtinios į biudžetą PVM sumos kuri buvo (ar privalėjo būti) deklaruota paskutinėse 3 pateiktose PVM deklaracijose, vidurkio. Per atitinkamą mėnesį mokėtinios avansinių PVM mokėjimų sumos

įskaitomos apskaičiuojant PVM sumą, kuri turi būti tą mėnesį faktiškai sumokėta į biudžetą už praėjusį mokestinį laikotarpį.

Pavyzdys

— Įmonei N per 3 paeiliui einančius kalendorinius mėnesius buvo susidariusi mokėtina į biudžetą PVM suma (mokėtina į biudžetą suma yra nurodoma PVM deklaracijos 31 laukelyje):

— Rugsėjis — 250 000 Lt

— Spalis — 195 000 Lt

— **Lapkritis — 185 000 Lt**

— Ši įmonė PVM deklaraciją už lapkričio mėnesį privalo pateikti ir apskaičiuotą mokėtiną į biudžetą sumą sumokėti iki gruodžio mėnesio 25 dienos. Kadangi per 3 jų kalendorinių paeiliui einančių mėnesių laikotarpį vidutinė mokestiniam laikotarpiui tenkanti mokėtina į biudžetą suma viršijo 100 000 litų $\{(250\,000 + 195\,000 + 185\,000) : 3\}$, tai gruodžio mėnesį yra nustatoma sausio mėnesį mokėtinų avansinių PVM mokėjimų suma. Šiuo atveju ji lygi 210 000 Lt.

Sausio mėnesio 5, 13 ir 20 dienomis yra sumokamos šiuo būdu apskaičiuotos avansinės PVM sumos, t.y. po 70 000 Lt $(210\,000\text{ Lt} : 3)$.

— Įmonės gruodžio mėnesio PVM deklaracijoje (kuri yra pateikiama iki sausio 25 dienos) apskaičiuota grąžintina iš biudžeto PVM suma sudarė 25 000 Lt. Be to, sausio mėnesį buvo sumokėta PVM avanso suma — 210 000 Lt. Sausio mėnesį sumokėta avanso suma yra įskaitoma apskaičiuojant faktiškai už gruodžio mėnesį mokėtiną ar grąžintiną į biudžetą PVM sumą. Taigi, nors šiuo atveju už gruodžio mėnesį buvo mokami avansiniai mokėjimai (tarytum deklaruoju mokėtiną į biudžetą PVM sumą), tačiau faktiškai bendrovei priklauso grąžinti 235 000 Lt PVM $(210\,000 + 25\,000)$.

— Kitą mokestinį laikotarpį, t.y. sausio mėnesį, įmonė, pateikusi gruodžio mėnesio deklaraciją, turi nustatyti, ar vasario mėnesį jai yra prievolė mokėti avansinius PVM mokėjimus:

— Spalis — 195 000 Lt mokėtina į biudžetą suma

— Lapkritis — 185 000 Lt mokėtina į biudžetą suma

— Gruodis — 25 000 Lt grąžintina iš biudžeto suma

— Atsižvelgiant į tai, kad vieną iš 3 kalendorinių paeiliui einančių mėnesių įmonei susidarė grąžintina, o ne mokėtina į biudžetą PVM suma, įmonei vasario mėnesį nėra prievolės mokėti avansinius PVM mokėjimus.

6. Pažymėtina, kad nustatant prievolę mokėti avansinius PVM mokėjimus ir apskaičiuojant vidutinę mokestiniam laikotarpiui tenkančią mokėtiną į biudžetą PVM sumą, neatsižvelgiama į tas mokėtinas į biudžetą PVM sumas, kurių mokėjimo terminas yra atidėtas Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymo (toliau — PVM įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymas, Žin., 2004, Nr. 17-505) 113 straipsnyje nustatytais pagrindais, tačiau atsižvelgiama į tas mokėtinas į biudžetą PVM sumas, kurių mokėjimo terminas, atidėtas PVM įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymo 113 straipsnyje nustatytais pagrindais, suėjo per atitinkamą mokestinį laikotarpį.

PVM įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymo 113 straipsnyje yra nustatyta, kad už iki šio, PVM įstatymo pakeitimo ir papildymo įstatymo, įsigaliojimo (t.y. iki 2004-04-30) suteiktas paslaugas bei patiektą energiją, už kurią apmokama iš Lietuvos Respublikos valstybės ar savivaldybių biudžetų, privatizavimo fondo ir Kelių fondo (kelių priežiūros ir plėtros programos) lėšų, taip pat iš lengvatinių kreditų, skiriamų iš Bendrojo ir savivaldybių gyvenamiesiems namams ir butams statyti arba pirkti

fondų, lėšų, apskaičiuoto PVM sumokėjimo terminas atidedamas iki penktos darbo dienos po apmokėjimo už šias paslaugas ar energiją dienos.

7. Tuo atveju, jeigu PVM deklaracija už praėjusį mokestinį laikotarpį pateikiama iki trečiojo Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymo 90 straipsnio 2 dalyje nustatyto avansinių PVM mokėjimų sumos mokėjimo termino, t.y. iki mėnesio 20 dienos, ir šioje PVM deklaracijoje apskaičiuota mokėtina PVM suma yra mažesnė už avansinių PVM mokėjimų sumas, kurias šis PVM mokėtojas faktiškai sumokėjo tą mėnesį už praėjusį mokestinį laikotarpį, mokėti į biudžetą trečiosios avansinio PVM mokėjimo sumos tą mėnesį šiam PVM mokėtojui nereikia.

Pavyzdys

Įmonei B gruodžio mėnesį buvo nustatyta, sausio mėnesiui mokėtinų avansinių PVM mokėjimų suma. Šiuo atveju ji lygi 210 000 Lt, t.y. įmonė privalėjo sausio 5, 13 ir 20 dienomis mokėti PVM avansines įmokas po 70 000 Lt.

Įmonė B sausio mėnesio 5 ir 13 dienomis sumokėjo nustatytas PVM avansinių įmokų sumas po 70 000 Lt. Sausio mėnesio 18 d. ši įmonė pateikė PVM deklaraciją už gruodžio mėnesį ir šioje PVM deklaracijoje apskaičiuota mokėtina į biudžetą PVM sudarė 95 000 Lt, t.y. priklausanti sumokėti į biudžetą PVM suma yra mažesnė už faktiškai per sausio mėnesį sumokėtas avansinių PVM mokėjimų sumas.

Taigi, atsižvelgiant į tai, kad PVM deklaracija buvo pateikta iki trečiojo avansinių PVM mokėjimų sumos sumokėjimo termino, o gruodžio mėnesio PVM deklaracijoje apskaičiuota į biudžetą mokėtina PVM suma yra mažesnė už faktiškai sumokėtas avansinių PVM mokėjimų sumas, tai mokėti į biudžetą trečiosios avansinio PVM mokėjimo sumos sausio mėnesį šiai įmonei nereikia.

(Pakeista pagal 2007-05-24 VMI prie FM raštą Nr. (18.2-31-2)-R-5506)

3. Neteko galios 2015-12-10 įstatymu Nr. XII-2151 (nuo 2016-01-01)

Komentaras

Taikomas iki 2015-12-31

Tuo atveju, kai PVM mokėtojo vidutiniam mokestiniam laikotarpiui tenkanti mokėtina į biudžetą PVM suma per 3 iš eilės einančius mokestinius laikotarpius viršijo 100 000 litų, ir toks PVM mokėtojas, pradėdamas kitu mokestiniu laikotarpiu po to, kai paaiškėjo šios aplinkybės, nustatytais terminais moka avansinius PVM mokėjimus (mėnesio 5, 13, 20 dienomis), tai iki to pačio mėnesio 25 dienos turi būti sumokėtas už mokestinį laikotarpį mokėtinos PVM sumos ir per deklaracijos pateikimo už mokestinį laikotarpį mėnesį sumokėtų avansinių PVM mokėjimų sumos skirtumas.

Tarkime (žr. šio straipsnio 2 dalies komentaro pavyzdį) gruodžio mėnesį, atsižvelgiant, jog rugsėjo-lapkričio mėnesiais buvo deklaruojamos mokėtinos į biudžetą PVM sumos, yra nustatoma sausio mėnesį mokėtina avansinių PVM mokėjimų suma, kuri sumokama sausio 5, 13 ir 20 dienomis. Apskaičiuojant faktiškai už gruodžio mėnesį mokėtiną PVM sumą yra atsižvelgiama į sausio mėnesį sumokėtą avansinių PVM mokėjimų sumą, t.y. sausio mėnesį mokėtinos avansinių PVM mokėjimų sumos atimamos iš sausio mėnesį (už gruodžio mėnesį) mokėtinos PVM sumos.

4. Jeigu metinėje PVM deklaracijoje apskaičiuojama papildomai mokėtina PVM suma, ji privalo būti sumokėta ne vėliau kaip iki šio Įstatymo 87 straipsnyje nustatyto šios PVM deklaracijos pateikimo termino pabaigos.

Komentaras

1. Pasibaigus kalendoriniams metams ir nustačius jų faktinius rodiklius PVM įstatymo VIII skyriuje nustatyta tvarka (žr. PVM įstatymo 66, 67 straipsnių komentara) turi būti patikslinama PVM atskaita ir jeigu metinėje PVM deklaracijoje apskaičiuojama papildomai mokėtina į biudžetą PVM suma, tai ji privalo būti sumokėta ne vėliau kaip iki kitų kalendorinių metų, einančių po tų metų, už kuriuos tikslinama PVM atskaita, spalio 1 dienos.

5. Jeigu išregistruojamo iš PVM mokėtojo arba likviduojamo asmens PVM deklaracijoje apskaičiuojama papildomai mokėtina PVM suma, ji privalo būti sumokėta ne vėliau kaip tą pačią dieną, kada pateikiama išregistruojamo iš PVM mokėtojo arba likviduojamo asmens PVM deklaracija, tačiau ne vėliau kaip iki nustatyto šios PVM deklaracijos pateikimo termino pabaigos, jeigu ji per nustatytą terminą nepateikta.

Komentaras

1. Jeigu PVM mokėtojas savo paties prašymu ar mokesčio administratoriaus iniciatyva (žr. PVM įstatymo 75 straipsnio komentara) buvo išregistruotas iš PVM mokėtojų, per 20 dienų po išregistravimo jis privalo pateikti PVM deklaraciją (FR0600 forma) 9 laukelyje pažymėdamas pateikiamos PVM deklaracijos tipą – išregistruojamo iš PVM mokėtojo ar likviduojamo asmens paskutinis mokestinis laikotarpis.

2. Likviduojamo asmens paskutinio mokestinio laikotarpio PVM deklaracija turi būti pateikta iki likvidavimo dienos. Likviduojamas asmuo PVM deklaracijos (FR0600 forma) 9 laukelyje turi pažymėti pateikiamos PVM deklaracijos tipą – išregistruojamo iš PVM mokėtojo ar likviduojamo asmens paskutinis mokestinis laikotarpis.

3. Išregistruojamo iš PVM mokėtojo ar likviduojamo asmens paskutinio mokestinio laikotarpio deklaracijoje papildomai apskaičiuota mokėtina į biudžetą PVM suma turi būti sumokėta tą pačią dieną, kada pateikiama šio tipo PVM deklaracija. O jeigu tokia deklaracija nustatytais terminais nepateikiama, tai priklausanti į biudžetą sumokėti PVM suma turi būti sumokėta iki deklaracijos pateikimo termino paskutinės dienos. Tuo atveju, kai asmuo išregistruojamas ne dėl likvidavimo, PVM turi būti sumokėtas ne vėliau kaip 20 dieną po išregistravimo. Tuo atveju, kai PVM mokėtojas yra išregistruojamas dėl likvidavimo, papildomai apskaičiuota PVM suma turi būti sumokėta iki likvidavimo dienos.

6. Neteko galios 2007-07-03 įstatymu Nr. X-1251 (nuo 2008-01-01).